

DEDE KORKUT

Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmaları Dergisi

The Journal of International Turkish Language & Literature Research

Cilt 9 Sayı 21 Nisan 2020

Volume 9 Issue 21 April 2020

Mainz - Almanya/ Germany

ISSN: 2147 - 5490

DEDE KORKUT

Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmaları Dergisi
The Journal of International Turkish Language & Literature Research
ISSN: 2147 - 5490 Kuruluş Tarihi: 2012
Cilt 9/ Sayı 21/ Nisan 2020 Volume 9/ Issue 21/ April 2020

Editör/ Editor:

Doç. Dr. Nuh DOĞAN (Johannes Gutenberg Universität, Mainz-Germany/ Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Türkiye)

Editör Yardımcıları/ Vice-Editors:

Dr. Turan GÜLER (Muş Alparslan Üniversitesi, Türkiye)

Dr. Ahmet DAĞLI (Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Türkiye)

Deniz ARSLAN (Sakarya Üniversitesi, MEB)

YAYIN KURULU/ Executive Board

Prof. Dr. Dilaver DÜZGÜN
(Atatürk Üniversitesi, Türkiye)
Prof. Dr. Nebi ÖZDEMİR
(Hacettepe Üniversitesi, Türkiye)
Prof. Dr. Hanifi VURAL
(Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Türkiye)
Prof. Dr. Erhan AYDIN
(Fırat Üniversitesi, Türkiye)
Prof. Dr. İrfan MORİNA
(Priştine Üniversitesi, Kosava)
Prof. Dr. Oktay Ahmet Ayberk
(Kiril ve Metodiy Üniversitesi-Makedonya)
Prof. Dr. Minehanım NURİYEVA-TEKELİ
(Bakü Mühendislik Üniversitesi, Azerbaycan)
Prof. Dr. Timur KOCAOĞLU
(Michigan Devlet Üniversitesi, ABD)
Prof. Dr. Bekir ŞİŞMAN
(Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Türkiye)
Prof. Dr. Lindita Latifi (XHANARİ)
(Tiran Üniversitesi, Arnavutluk)
Doç. Dr. Galibe HACIYEVA
(Nahçıvan Devlet Üniversitesi, Nahçıvan)
Doç. Dr. Yusuf Ziya SÜMBÜLLÜ
(Erzurum Teknik Üniversitesi, Türkiye)

BİLİM VE DANIŞMA KURULU/ Board of Advisory

Prof. Dr. Ahmet BURAN
(Fırat Üniversitesi, Türkiye)
Prof. Dr. Azmi BİLGİN
(İstanbul Üniversitesi, Türkiye)
Prof. Dr. Bahir SELÇUK
(Fırat Üniversitesi, Türkiye)
Prof. Dr. İbrahim ŞAHİN
(Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Türkiye)
Prof. Dr. Mehmet ÖLMEZ
(Yıldız Teknik Üniversitesi, Türkiye)
Prof. Dr. Metin ÖZARSLAN
(Hacettepe Üniversitesi, Türkiye)
Prof. Dr. Nevzat ÖZKAN
(Erciyes Üniversitesi, Türkiye)
Prof. Dr. Nurullah ÇETİN
(Ankara Üniversitesi, Türkiye)
Prof. Dr. Osman Fikri SERTKAYA
(Emekli Öğretim Üyesi)
Prof. Dr. Salih Okumuş
(Priştine Üniversitesi, Kosava)
Dr. Nazım MURADOV
(Lefke Avrupa Üniversitesi, Kıprıs)
Doç. Dr. Ergin JABLE (Priştine Üniversitesi, Kosava)

HAKEM KURULU/ Referees

Prof. Dr. Abdurrazık REFIYEV,
Prof. Dr. Adnan İNCE
Prof. Kubilay AKTULUM
Prof. Dr. Ahmet NAHMEDOV
Prof. Dr. Alemdar YALÇIN
Prof. Dr. Ali YAKICI
Prof. Dr. İrfan MORİNA
Prof. Dr. Ali DUYMAZ
Prof. Dr. Ayşe Emel KEFELİ,
Prof. Dr. Ahmet KARADOĞAN
Prof. Dr. Celal DEMİR
Prof. Dr. Enver MEHMEDİ
Prof. Dr. Ercan ALKAYA
Prof. Dr. Erdoğan BOZ

Prof. Dr. Hatice ŞİRİN
Prof. Dr. Fatma Sabiha KUTLAR OĞUZ
Prof. Dr. Fazıl GÖKÇEK
Prof. Dr. Gayratcan OSMAN
Prof. Dr. Günay KARAAĞAÇ
Prof. Dr. İbrahim TAŞ
Prof. Dr. İslam ZHEMENEY
Prof. Dr. İsmail GÜLEÇ
Prof. Dr. İsmet EMRE
Prof. Dr. Kerime ÜSTÜNOVA
Prof. Dr. Leyla KARAHAN
Prof. Dr. Marcel Edal
Prof. Dr. Mehmet ÖLMEZ
Prof. Dr. Mehmet Fatih KIRIŞÇIOĞLU

Prof. Dr. Melek ERDEM	Doç. Dr. Mustafa KURT
Prof. Dr. Mesut ŞEN,	Doç. Dr. Mustafa Levent Yener
Prof. Dr. Muharrem DAYANÇ	Doç. Dr. Nermin YAZICI
Prof. Dr. Muharrem KAYA	Doç. Dr. Nezir TEMÜR
Prof. Dr. Muhsine BÖREKÇİ	Doç. Dr. Orhan KURTOĞLU
Prof. Dr. Mustafa APAYDIN	Doç. Dr. Özer ŞENÖDEYİCİ
Prof. Dr. Müzeyyen BUTTANRI	Doç. Dr. Salim KÜÇÜK
Prof. Dr. Namık AÇIKGÖZ	Doç. Dr. Doç. Dr. Salih OKUMUŞ,
Prof. Dr. Oktay AHMED	Doç. Dr. Şahmurat ARIK
Prof. Dr. Osman Fikri SERTKAYA	Doç. Dr. Yunus KAPLAN
Prof. Dr. S. Dilek YALÇIN	Doç. Dr. Ümit Özgür DEMİRCİ
Prof. Dr. Salim ÇONOĞLU	Doç. Dr. Yusuf Ziya SÜMBÜLLÜ
Prof. Dr. Rahim TARIM	Doç. Dr. Mehmet YASTI
Prof. Dr. Timur KOCAOĞLU	Doç. Dr. Cafer ÖZDEMİR
Prof. Dr. Şahin KÖKTÜRK	Doç. Dr. İlknur Tatar KIRILMIŞ
Prof. Dr. Yavuz BAYRAM	Doç. Dr. Sami BASKIN,
Prof. Dr. Şaban SAĞLIK	Doç. Dr. Salim PİLAV
Prof. Dr. Ülkü ELİUZ	Doç. Dr. Osman Ünlü
Prof. Dr. Yunus AYATA	Dr. Ahmet DAĞLI,
Prof. Dr. Dr. Ahmet Cüneyt ISSI	Dr. Erdoğan KUL
Doç. Dr. Abdullah HARMANCI	Dr. Ferda ZAMBAK
Doç. Dr. Aktan Müge ERCAN YILMAZ,	Dr. Gülten BULDUKER
Doç. Dr. Adem İŞCAN	Dr. Hasan AKTAŞ
Doç. Dr. Ayfer YILMAZ	Dr. M. Kayahan ÖZGÜL
Doç. Dr. Aysun SUNGURHAN	Dr. Salih DEMİRBİLEK
Doç. Dr. Dilek ERGÖNENÇ AKBABA	Dr. Savaş YELOK
Doç. Dr. Elza ISMAILOVA	Dr. Turan GÜLER
Doç. Dr. Fatih USLUER	Dr. Yılmaz ÖZKAY
Doç. Dr. Gülsüm KİLLİ	Dr. Ömer SARAÇ
Doç. Dr. Hakan ÖZDEMİR	Dr. Zübeyde ŞENDERİN
Doç. Dr. Mehmet EROL	Dr. Zivar HUSEYNLI.
Doç. Dr. Mehmet GÜNEŞ	

YABANCI DİL DANIŞMANI/ Foreign Language Editor

Yrd. Doç. Dr. Emrah EKMEKÇİ

YÖNETİM MERKEZİ ve POSTA ADRESİ/ Management Center and Post Address

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Kurupelit Kampüsü Atakum/ Samsun

YAYIN TÜRÜ/ Type of publication

Uluslararası Hakemli Süreli (yılda en az 3 sayı) Yayındır.

İLETİŞİM BİLGİLERİ/ Correspondence Address

E-Posta: dergi@dedekorkutdergisi.com / editor@dedekorkutdergisi.com Web: dedekorkutdergisi.com

DEDE KORKUT DERGİSİ; SOBİAD, Index Copernicus, TEİ (Türk Eğitim İndeksi), ESJI (Eurasian Scientific Journal Index), ResearchBib (Academic Resource Index), Arastirmax (Scientific Publication Index), SIS (Scientific Indexing Services) ASOS (Social Science Index), Journal Factor, CiteFactor ve MLA tarafından taranmaktadır.

TEŞEKKÜR

Dede Korkut Dergisinin **Nisan 2020/ 21. Sayısının** yayım sürecinde olumlu ve olumsuz raporlarıyla nitelikli değerlendirmeler yaparak verdikleri desteklerinden ötürü zikredilen saygı değer hakemlerimize çok teşekkür ederiz.

Prof. Dr. Kubilay Aktulum

Prof. Dr. Hatice Şirin

Prof. Dr. Muhittin Eliaçık

Prof. Dr. Namık Açıkgöz

Prof. Dr. Erdoğan Boz

Prof. Dr. Hakan Özdemir

Doç. Dr. Mehmet Güneş

Doç. Dr. Tuncay Böler

Doç. Dr. İlknur Tatar Kırılmış

Doç. Dr. Ayla Oğuz

Doç. Dr. Sami Baskın

Doç. Dr. Cafer Özdemir

Doç. Dr. Yusuf Ziya Sümbüllü

Doç. Dr. Fatih Arslan

Doç. Dr. Erdem Uçar

Doç. Dr. Osman Ünlü

Doç. Dr. Muhammet Kuzubaő

Dr. Öğr. Üyesi Ergün Acar

Dr. Öğr. Üyesi Esra Soy

Dr. Öğr. Üyesi Ümit Özgür Demirci

Dr. Öğr. Üyesi Fadime Tikbaő Apak

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Dağlı

Dr. Öğr. Üyesi Kürőat Efe

Dr. Öğr. Üyesi Salih Demirbilek

Dr. Öğr. Üyesi Bahanur Özkan

Dr. Öğr. Üyesi Melike Üzüm

DEDE KORKUT DERGİSİ YAYIN ETİĞİ VE YAYIN İHLALİ UYGULAMA BİLDİRİMİ

Dede Korkut Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmaları Dergisi, hakem ve yazarların isimlerinin saklı tutulduğu çift-kör hakemlik sisteminin kullanıldığı hakemli bir dergidir. Dede Korkut Dergisinin benimsediği yayın süreçleri bilginin tarafsız ve saygın bir şekilde gelişimine ve dağıtımına temel teşkil etmektedir. Yayın sürecine katılan tüm tarafların (yazar, dergi editörü / editörleri, hakemler ve yayıncı) kendilerinden beklenen etik davranış standartlarını kabul etmesi ve uygun davranması gerekir. Dede Korkut Dergisi yayın sürecine katılan bütün taraflar için en yüksek etik standartları geliştirmiştir ve bunları garanti altına almıştır. Yüksek yayın etiği standartları en iyi biçimde desteklenir ve yayın ihlaline (publication malpractices) karşı bütün önlemler en iyi şekilde alınır. Dede Korkut Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmaları Dergisi yayıncılığın bütün aşamalarında etik standartları son derece ciddiye alır, iş ahlakının tüm sorumluluklarını kabul eder. Yüksek etik standartlarını garanti eden ve bütün tarafların uyması beklenen Yayın Etiği ve Yayın İhlali Bildirimi, Yayın Etiği Komitesi'nin (COPE) belirlediği etik ilkelere (<https://publicationethics.org/>) dayanmaktadır.

Baş Editör ve Yardımcı Editörün Görevleri

Gönderilen yazılar fikri ve bilimsel içerikleri açısından ırk, cinsiyet, cinsel yönelim, dini inanç, etnik köken, vatandaşlık veya yazarların politik düşünceleri dikkate alınmaksızın değerlendirilir.

Baş Editör, gönderilen makaleden sorumlu alan Editörü ve herhangi bir editoryal kadro, gönderilen makale ilgili herhangi bir bilgiyi yazar, hakemler, muhtemel hakemler ve yayıncı dışında herhangi birine ifşa etmemelidir.

Gönderilen bir makalede henüz yayınlanmamış materyaller, yazarların açık yazılı onayı olmadan Editör'ün kendi araştırmasında kullanılmamalıdır.

Dergiye gönderilen makalelerin hangilerinin yayımlanacağından derginin Baş Editörü veya Yardımcı Editörü sorumludur. Baş Editör ve Yardımcı Editör derginin Yayın Kurulu ve kararları tarafından yönlendirilebilir. Ayrıca iftira, telif hakkı ihlali ve intihal ile ilgili hukuki durumlarda kısıtlanabilir. Baş editör, bunu kararı verme yetkisi olan Yardımcı Editör, diğer editörler veya hakemlerle müzakere edebilir.

Hakemlerin Sorumlulukları

Hakem, editoryal kararlar alınırken Editör ve Yayın Kuruluna destek olur ve yazarla editoryal iletişim aracılığıyla yazarın makaleyi geliştirmesine yardımcı olabilir.

Bir makalenin değerlendirilmesinde bilimsel olarak kendisini uygun bulmayan veya zamanında incelemenin imkânsız olacağını düşünen hakemler, derhal Baş Editöre haber vermeli, böylece muhtemel uygun hakemlerle iletişime geçmelidir.

İncelenmek üzere alınan yazılar gizli belge olarak değerlendirilmelidir. Baş Editör tarafından yetkilendirilmedikçe başkalarına gösterilmemeli veya başkalarıyla tartışılmamalıdır.

Yorumlar objektif olarak yapılmalıdır. Hakemin kişisel ve art niyetli eleştirisi kabul edilemez. Hakemler uygun destekleyici argümanlarla görüşlerini açıkça ifade etmelidir.

Hakemler, yazarlar tarafından belirtilmeyen ilgili yayınları tespit etmelidir. Daha önce ortaya atılmış bilimsel bir gözlem, bulgu veya düşünceye atıf yapılmalıdır. Hakem, söz konusu makale ile diğer veri ve yayınlar arasında önemli bir benzerlik veya örtüşme olması durumunda Editörü bilgilendirmelidir.

Hakemler, değerlendirmesi sonucu elde ettiği bilgi veya fikirleri gizli tutmalı ve kişisel çıkarları için kullanılmamalıdır.

Hakemler, kendisine gönderilen makalenin yazarıyla işbirliği, rekabet, çıkar ilişkisi vs. açılardan bağlantılı olması durumunda ya da aynı kurumda çalışması durumunda makaleleri değerlendirmeyi düşünmemelidir.

Yazarların Görevleri

Yazarlar araştırmasının özgün olduğunu garanti eder. Temel bilgiler makalede doğru bir şekilde sunulmalıdır. Bir makale, başkalarının çalışmayı takip edebilmesi için yeterli ayrıntı ve referans içermelidir. Hileli veya bilerek yanlış kullanılan ifadeler etik olmayan davranışlar oluşturur ve kabul edilemez.

Yazarlar, tamamen orijinal eserler yazdıklarından uygun şekilde atıfta bulunulduğundan veya alıntılандığından, başkalarının eserlerini ve / veya kelimelerini kullanıp kullanmadıklarından emin olmalıdır.

Dede Korkut Dergisi, yayınlanan ve gönderilen el yazmalarıyla çıkan gönderileri tespit etmek için Crossref Benzerlik Denetimi'ni (iThenticate) kullanır.

Bir yazar genel olarak aynı araştırmayı birden fazla dergide yayınlamamalıdır. Aynı makalenin birden fazla dergiye paralel olarak sunulması etik dışı yayıncılık davranışı oluşturur ve kabul edilemez.

Yazar, makalesinde kullandığı bütün kaynakları kaynaklar bölümünde belirtmelidir. Yazarlar ayrıca çalışmanın özünü belirlemede etkili olan/ olabilecek yayınları özellikle belirtmeli, atıf ya da alıntı yapmalıdır.

Yazarlık, gönderilen çalışmanın tasarımına, yürütülmesine veya yorumlanmasına önemli katkılarda bulunanlarla sınırlı olmalı, yazarlar haksız yazarlıktan kaçınmalıdır. Önemli katkısı bulunanların hepsi ortak yazar olarak yer almalıdır. Araştırma projesine katılanların olduğu durumlarda, Teşekkür bölümünde anılmalıdır.

Tüm yazarlar makalelerde sonuçları veya makaledeki yorumlarını etkilediği şekilde yorumlanabilecek herhangi bir mali ilişkilerini veya diğer önemli çıkar çatışmalarını açıklamalıdır. Proje için tüm mali destek kaynakları açıklanmalıdır.

Bir yazar, kendi yayınlanmış çalışmasında önemli bir hata veya eksiklik tespit ettiğinde, dergi Baş Editörü veya yayıncısını derhal haberdar etmek ve onlarla işbirliği yapmak veya makaleyi geri çekmek veya uygun bir düzeltme yapılarak yayınlamakla yükümlüdür. Yayıncı, bir araştırma kötü niyetli olarak tanımlanırsa, yayımlanmış makaleleri yazarlara önceden bildirimde bulunarak veya bildirmeden geri çekme hakkına sahiptir.

Yayıncının Onayı

Bilimsel suiistimal, hileli yayın veya intihal iddiası durumunda, Yayıncı, Baş Editör ile yakın işbirliği içinde, durumu açıklığa kavuşturmak ve söz konusu makaleyi düzeltmek için gerekli tüm tedbirleri alacaktır. Bu, hızlı bir düzeltme yayınlanmasını veya çok ciddi durumlarda söz konusu çalışmanın tamamen geri çekilmesini gerektirebilir.

Yayıncı ve Dergi, yayıncılık faaliyetlerinde yaş, renk, din, inanç, engellilik, medeni durum, gazilik durumu, ulusal köken, ırk, cinsiyet, genetik yatkınlık veya taşıyıcı durumu veya cinsel yönelim temelinde hiçbir ayırım yapmaz

İÇİNDEKİLER / Contents

DEDE KORKUT

Cilt 9 Sayı 21 Nisan 2020

**Klâsik Türk Edebiyatında Maktel Türü ve Nevrûz B. İsa'nın
Manzûme-i Kısâ-i Kerbelâ Adlı Eseri 1-14**
Maktel Genre in Classical Turkish Literature and Manzûme-i Kısâ-i Kerbelâ Of Nevrûz B. İsa

Yahya YÜKSEL

Eski Uygurca Uşnîşa Vijayâ Dhârañi Sûtra'da İkilemeler 15-38
Hendiadyoins In The Old Uyghur Uşnîşa Vijayâ Dhârañi Sûtra

Hasan İSİ

Türkiye Türkçesinde Empati Dili (Söylem Çözümlemesi) 39-62
Language Of Empathy In Turkish (Discourse Analysis)

Sezergül YIKILMIŞ

Osmanlı Metinlerinde Hz. Dâvûd 63-96
Prophet David in Ottoman Texts

İncinur ATİK GÜRBÜZ

Anadolu Masallarında

"Demir Çarık-Demir Asa" Formelinin Sembolik Çözümlemesi 97-106
Symbolic Analysis of Iron Wadded- Iron Scepter Formals in Anatolian Tales

Ferhat ÖZMEN

Arapça-Farsça-Türkçe Manzum Bir Sözlük: Tuhfe-i Vâfi 107-128
A Verse Dictionary Arabic-Persian-Turkish: Tuhfe-i Vafi

Zahide EFE

Kıyın / kıyn (kîñ) 'Ceza' Sözcüğü Hakkında 129-139
About the Word of kıyın / kıyn (kîñ) 'Punishment'

Ahmet KAHRAMAN

Eserle Karışan Hayatlar, Hayata Karışan Eserler

Sait Faik'in Eserlerinde Gerçeklikten Kurmacaya Aşk Maceraları 140-162
Love Adventures From Reality to Fiction in Sait Faik's Lives Involved in Art, Artifacts Involved in Life

Dilek ÇAKIR

Salur Kazan'ın Ad Kazanması Üzerine 163-185
Upon the Gaining Name of Salur Kazan

Aslıhan HAZNEDAROĞLU

**Similarities and differences between the Uzbek and Turkmen
versions of the epic poem "Ashik Najep" 185-190**
"Aşık Najep" Destan Şiirinin Özbek ve Türkmen Versiyonları Arasındaki Benzerlikler ve Farklılıklar
Jepbarova SAYAT

Kitap Tanıtımı

Kıpçak Türkçesi Üzerine Araştırmalar191-195
Özgür, C. (2020). Kıpçak Türkçesi Üzerine Araştırmalar. Ankara: Gazi Kitabevi. 272 s.
ISBN: 978-625-7045-27-8

Ebru ALAGÖZ BOYRAZ

DEDE KORKUT
MAKALELER/ Articles